

Maandschrift voor Bijenteelt

60e JAARGANG
No. 10

OKTOBER
1958

VERSCHIJNT
MAANDELIJKS

HONINGBOKALEN

HONINGFLACONS

HONINGBUSSEN

Honingbokalen, inhoud 450 gram, het Nederlandse honingglas met inscriptie „Zuivere Nederlandse Bijenhoning” en ons verenigingsmerk in het glas aangebracht, met deksel	f 0,26
Pondsflacon, met deksel, karton en perkamentinlage	„ 0,17
Halfpondsflacon, als boven	„ 0,14
Monsterpotjes, 50 gram	„ 0,10
Schroefdeksel voor pondsflacon, per 100	„ 3,50
Kartoninlage voor deksel van pondsflacon, per 100	„ 1,—
Perkamentinlage voor idem, per 100	„ 0,60
50 ponds honingemmer, met 2 handvatten	„ 3,80
25 ponds honingemmer, aangesoldeerd hengel	„ 2,10
10 ponds honingemmer, hengel aan draagband	„ 1,25
5 ponds honingemmertje, uitvoering als 10 ponds	„ 0,90
Doosje met helder cellofaan voor raathoning	„ 0,13

ETIKETTEN

Honingetiketten, blauw, per 100	„ 1,50
Honingetiketten, kleurendruk, per 100	„ 1,50
Sluitetiketten met rondjes, per 100	„ 1,—
Honingetiketten voor honingbokalen, per 100	„ 1,60
Porseleinen honingpotje (korfmodel)	„ 1,50

Wij zenden U gratis monsters van honingetiketten.

HONINGRECLAMEMATERIAAL

Enveloppen, aan de achterzijde bedrukt met een pakkende honingreclame. Imkers en afdelingsbesturen, gebruikt deze enveloppen voor uw correspondentie, per 100	„ 1,75
---	--------

Voor uw oude raten en wasafval betalen wij de hoogste prijs !

Wij zenden U gaarne onze geïllustreerde prijscurant en een handleiding voor het beitsen en schilderen van bijenkasten, het inzetten van kunstraat, het kolbtoestel en zijn gebruik, en een overzicht van de Aalster Bedrijfsmethode gratis en franco toe.

Tel. 2863

Al onze prijzen zijn vrijblijvend

Giro 823276

GOEDE DINGEN
BIJENHUIS WAGENINGEN

Verloren levensgeluk

Een imker uit O. verhuist in maart naar A. De post is zo vriendelijk het Groentje aan het nieuwe adres door te sturen, maar het septembernummer komt bij het Bijenhuis terug met de notitie: „Reeds lang vertrokken naar A.” Het Bijenhuis geeft het bericht aan de secretaris van A. door. Je kunt nooit weten, misschien is het adres te vinden!

De actieve secretaris van A. schrijft terug: „Ik heb onmiddellijk een onderzoek ingesteld naar het adres, dat ik na enig zoeken vond. Hedenavond heb ik hem bezocht en hij vertelde mij de geschiedenis. Hij woont nl. in een flat, liefst 3 hoog (waar in deze streken nogal hoog tegenop gezien wordt) en is niet in staat hier bijen te houden, althans niet bij huis. Zijn bijen had hij dan ook bij zijn vertrek uit O. verkocht.

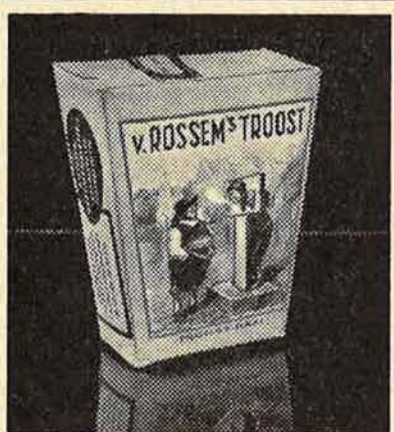
Dit speet hem erg, maar mij nog des te meer, daar we nu een lid verliezen, wat misschien niet gebeurd zou zijn als ik in maart jl. van zijn verhuizing op de hoogte was geweest. We hadden dan misschien een plaatsje voor hem kunnen vinden.

De afdelingssecretarissen moeten hier beter voor zorgen en ik hoop dat, indien de gelegenheid daar is, u ze er nog eens met nadruk op wijst.

Ik beloof u, dat ik deze imker in de gaten zal houden en hem zodra er een mogelijkheid is weer lid zal maken, want **het spijt hem achteraf wel een beetje.**”

We zijn zo gauw geneigd, om zo'n verhuizing **zakelijk** te zien. Hartverkwikkend is de warme menselijkheid die uit deze brief spreekt, bezorgdheid om menselijk levensgeluk dat verloren ging en dat niet verloren had behoeven te gaan als...

Laten we het allemaal in gedachten houden.

Het beroemde goudgele pakje Van Rossem's Troost, dat vrijwel iedere pijproker van nabij kent.

Het kostelijke, meer dan 200 jaar oude prentje van de rijke, vriendelijke „poorter”, die de - even goedlachse! - „schavuit” een trekje aan zijn pijp biedt, is immers al van oudsher een waarborgteken voor uitstekende tabaksmélanges. Ook hier deed een moderne technische vinding zijn intrede. De gezellige „handig-stoppen” pakjes (wereld octrooi!) worden momenteel voorzien van een plastic binnenvoering.

Hiermede zal het fijne aroma van dit internationaal befaamde merk nog beter worden beschermd. (De prijzen voor Nederland blijven voor Troost baai 80 ct.; voor Troost krul 90-ct.)

van Horen en Zien

DE GEELBANDERS

VOOR ZOVERRE ER Rotterdammers onder u zijn die dit opschrift lezen, dan bedoel ik niet de kittige havensleepboten van P. Smit die de gele band om haar schoorsteen dragen in tegenstelling met de even felle roodgebande havenboten van L. Smit of de machtige blauwbanders, die over alle wereldzeeën gaande zeeslepers van laatst genoemde maatschappij, die, door sterk initiatief van de directie en buitengewoon zeemanschap van de bemanningen zozeer hebben bijgedragen, en dit nog dagelijks doen, onze Nederlandse vlag en naam op glorieuze wijze uit te dragen over de ganse wereld.

Dit mag genoemd worden, maar ik heb te schrijven voor dit bijenblad en met de geelbanders bedoel ik de geelgeringde bijen in m'n volken.

In 1938, twintig jaar geleden dus, kocht ik een zuiver gele koningin van Henri Meijer. Het gelukte deze goudkleurige fluwelig glanzende majesteit in een donker volk in te voeren en alras verschenen er zuiver gele bijen. Zo zuiver geel dat er geen donker ringetje noch een zwart puntje aan het achterlijf te bekennen viel. Na overwintering in de volgende voorzomer, het was half mei, was het gehele volk geel. (Dit gaf tevens een aardig bewijs dat de overwinterende zwarte bijen ruim 9 maanden, de laatste dan, geleefd hadden). De ontwikkeling in het volk begon in dat voorjaar wat later dan van de donkere volken, maar eenmaal op volle toeren streefde de gele koningin de anderen in broedafzet ver voorbij.

De honingopbrengst was echter niet groter dan van de andere volken. Je kon zien dat de gele bijen een iets hogere temperatuur gewend waren om te halen. Natuurlijk kwamen er kruisingen. In de natuur zoeken de tegenstellingen elkaar en paarden de donkere moeren bij voorkeur met de prachtige goudarren. De cohabitatie voltrok zich ook bij de volken van mijn mede-imkers twee kilometer verder. Zij zagen tot hun verbazing vele van hun donkere volken geelzwart gerind worden.

Opmerkelijk is dat nu de koninginnen donkere en geelgeringde bijen geven in haar volk. Nu hebben de donkere wel de overhand. Toch zal het nog wel jaren duren voor dat van haar oorspronkelijk gouden afstamming niets meer te zien zal zijn. Ik ben daar erg blij om want ik zie die geelbandertjes zo gaarne.

f 75,— BOETE VOOR BEGRAVEN VAN ZWERM BIJEN

LOENEN — „Een gemene streek”, noemde de officier van justitie de handelwijze van een 22-jarige bloemist, die zich voor de Utrechtse politierechter moest verantwoorden wegens vernieling althans beschadiging van een bijenvolk.

Toen de jongeman zich op 29 juli j.l. naar de moestuin begaf om erwten te plukken, bemerkte hij aan de staken een zwerm bijen, die zich daar genesteld had. Het was een kleine moeite geweest om zijn buurman te waarschuwen, die bijen hield en van wiens domein de diertjes afkomstig waren. Maar hij had nu eenmaal een hekel aan die buurman en daarom besloot hij de zwerm maar liever te vernietigen. Met een schop spitte hij daarop de bijen onder de grond.

De officier van justitie, die het gebeurde een ergerlijke vorm van dierenmishandeling vond, eiste tegen de bloemist f 75,— boete of vijftien dagen hechtenis. Het vonnis luidde conform.

Uit De Gooi- en Eemlander van 23 sept. 1958, ons toegezonden door C. Mulder te Soestdijk.

DE SUIKERPRIJS

Als een donderslag uit heldere hemel kwam het bericht, dat de suikerprijs met praktisch onmiddellijke ingang andermaal en nu met 6 cent per kg zou worden verhoogd. Deze jobstijding kon nog in ons vorig Maandschrift worden opgenomen.

Aanvankelijk dachten wij, dat die prijsverhoging alleen de consumptie-suiker zou treffen, maar wij werden al heel spoedig uit de droom geholpen. Alle suiker viel hieronder, dus ook de suiker voor de voeding van de bijen. Nu begrijpen wij heel goed, dat uitzonderingen moeilijk te maken zijn, maar dat deze onverwachte prijsverhoging voor de ene imker niet en voor de andere wél zou gelden, is moeilijk te begrijpen. Zo kon het gebeuren dat imker te A de oude prijs doch imker te B, onmiddellijk grenzende aan A, de nieuwe prijs moest betalen en dat alleen omdat de ene enkele dagen vroeger suiker bestelde dan de andere, terwijl toch ieder weet dat zij beiden suiker voor hun bijen behoeften. De oorzaak of de oorzaken waarom de ene vroeger kon bestellen dan de ander laten wij hier maar buiten beschouwing, in ieder geval zijn daar redelijke motieven voor aan te voeren, maar het wilde er bij ons niet in, dat het Departement van Landbouw dit verschil in behandeling had gewild. Wij hebben ons dan ook onmiddellijk middels de Bedrijfsraad voor de Bijenhouderij tot genoemd departement gewend. Er is getelefoneerd en geschreven, gesproken en overlegd. Gelukkig met uiteindelijk resultaat. De afdelingen zullen inmiddels dit verblijdende bericht ook hebben ontvangen. Deze hui is voor dit najaar dan weer overgedreven. Maar nu staan wij straks voor de voorjaarslevering. Dan zullen wij de hogere prijs wél moeten betalen. Zeker, het gaat niet om kapitalen. Voor de kleine imkers gaat het „slechts” om enkele guldens, voor de grote(re) om enkele tientallen guldens, maar na het bitter slechte jaar 1957 en het matige jaar 1958 kunnen die luttele guldens moeilijk worden gemist.

Met de ambtsvoorganger van de huidige minister van Landbouw hebben wij vaak over de bijenteelt mogen praten en wij weten allen, dat die bewindsman ons en de bijenteelt een warm hart toedroeg en dat hij heeft gedaan wat hij voor de bijenteelt redelijkerwijs kon doen. De huidige minister hebben wij nog niet kunnen benaderen. Wij vertrouwen dat dit spoedig zal kunnen geschieden en dat dan zal blijken, dat ook hij de bijenteelt niet alleen goed gezind is, maar dat hij dit zal willen tonen in het verlenen van hulp om het verloren terrein op het gebied van de bijenteelt te herwinnen.

A. V.

*Deze keer
dreef
de bui over*

Terugblik

door H. G. Maagendans

(slot)

Onze huidige alg. secr. penningmeester-redacteur publiceert zijn eerste (althans gesigeneerde) artikel in het Groentje onder de titel „Bijen en honing als symbolen”. Hij zingt gelukkig niet mee in het malaise-koor, dat zich uitleefde in artt. onder titels als „Luidt de noodklok”, „Zelfmoord” enz. Het Groentje bereikte, alle zelfmoord en noodklokgelui ten spijt een oplage van 10.000 ex. De alg. toestand der ver. was trouwens bijzonder goed. Er was een behoorlijk voordelig saldo en de geest was, ondanks de onhebbelijke en domme kritiek van enkelingen, goed.

In 1934 kwam afd. Arnhem e.o. met een voorstel om te komen tot oprichting van een proefstation, waar, onder wetenschappelijke controle vergelijkende proeven konden worden genomen met verschillende buitenlandse rassen in vergelijking met ons inheemse ras, in het bijzonder wat betreft winterhardheid, voorjaarsontwikkeling, zwermneiging en honingopbrengst. De alg. vergadering, waarop hierover o.m. zou moeten worden beslist, zou er weer eens een worden van het „Poolse Landdag” type, wat in de voorafgegangene moeilijke jaren der vereniging het gebruikelijke type was geweest. De start was direct al niet prettig. Er moesten twee leden worden geroyeerd. Gelukkig bleek, dat de betrokkenen inmiddels hadden bedankt, waardoor deze zaak van de baan was. Toen het bovenvermelde voorstel aan de orde kwam, bleek, dat het H.B. de tuin van het Bijenhuis als modelstand wilde inrichten, en deze onder leiding van de secr. wilde stellen (de secr. was blijkbaar overal goed voor) Arnhem verklaarde zich onder deze omstandigheden bereid het voorstel terug te nemen. De afg. van Den Haag is het hiermede niet eens en geeft in zijn betoog blijk volkomen op de hoogte te zijn van hetgeen in de laatste H.B. vergadering is behandeld. Hierover worden uitingen van afkeuring gehoord en een groepje afgevaardigden interrumpeert herhaaldelijk. Dr. Minderhoud, over deze bijenstand om advies gevraagd, zegt — met kennelijke tegenzin — dat hij uit de tent is gelokt, maar dat het H.B. deze materie niet kan beoordelen. De voorzitter ziet hierop af van de wetenschappelijke behandeling en vraagt dan alleen maar een modelstand in de tuin van het Bijenhuis. Dit voorstel wordt aangenomen. De reeds door deze discussies opgewonden gemoederen kwamen volledig tot uitbarsting bij de behandeling van de verslagen van handel. Het blijkt dat ring 8 (Rotterdam e.o.) kennis draagt van de inhoud van rapporten en verslagen, waarvan het H.B. nog niet heeft kunnen kennis nemen. Het H.B. lid, dat de plaats van de heer Frankenhuis heeft ingenomen, is aan deze indiscreties mede schuldig. Verschillende spr. ageren in krachtige bewoordingen tegen het gekonkel in ring 8. Amersfoort stelt een motie van afkeuring tegen Rotterdam voor, welke motie met donderend applaus wordt

aanvaard. Men wenst de schuldigen onmiddellijk te royeren. De voorzitter giet olie op de golven en zegt de zaak grondig te willen doen onderzoeken, hetgeen met instemming wordt aanvaard. Nadat een commissie van onderzoek is benoemd, heeft de behandeling van de rest van de agenda in een rustige sfeer op vlotte wijze plaats. Aan het rapport van deze commissie wijdt men in sept. 1934 nog een buitengewone alg. verg. De commissie brengt verslag uit. De verg. staat, ook wat afd. Handel betreft, achter het H.B. Het resultaat is dat de beide onruststokers met praktisch algemene stemmen werden geroyeerd. De ver. kon weer in prettiger sfeer doorwerken. De operatie was onaangenaam maar noodzakelijk.

De volken van de leden stonden er minder goed voor. Ze kwamen zo slecht van de heide terug, dat ijlings 2½ kg suiker extra moest worden verstrekt om ze in leven te houden.

De jaarvergadering van 1935 verliep in heel wat rustiger sfeer. De alg. voorzitter was wegens ziekte niet in staat de vergadering bij te wonen. De leiding berustte bij Mr. Ebbinge Wubben, vice-voorzitter. Van de punten, welke ter sprake kwamen, willen wij nog even voor u releveren het rumoer om de art. in „De Telegraaf” van de heer Henri Meyer, lid van de afd. Arnhem. Genoemde heer importeerde Amerikaanse Goudbijen en schreef over de bijenhouderij met een zeer journalistieke pen, doch op een voor de Ned. inkers nog al kleinerende wijze. Enkele afgevaardigden eisten het royement van de heer Meijer (we begonnen met dat royeren net goed op streek te raken) wat echter anderen een slechte wijze vonden, om iemands beweringen te weerleggen. Ten slotte wordt met 229 stemmen vóór, 88 tegen en 80 blanco een motie van afkeuring t.a.v. de heer Meijer aangenomen. Ook de kwestie „verkoop buitenlandse honing, zonder dat de herkomst uit het etiket blijkt” (de z.g. declaratiedwang) houdt de verg. geruimen tijd bezig. Ten slotte neemt men een voorstel aan van de afd. Den Haag, luidende: Het is aan leden van de ver. verboden buitenlandse honing te verkopen onder zodanig etiket, dat daardoor de indruk wordt gevestigd, dat het Ned. honing is. Doet men dit toch, dan wordt men op de e.v. alg. verg. voor royement voorgedragen.”

De bijenvolken werden in 1935 op verschillende plaatsen gedecimeerd door de bijenwulf (sluipwesp) die schijnbaar eerder niet in dergelijke grote aantallen was opgetreden of waarvan het optreden door vele inkers niet was bemerkt. In het maandschrift werd veel aandacht aan de levenswijze en mogelijkheid van bestrijding van deze rovers besteed. Dr. Minderhoud oogstte veel succes met zijn werk „Het leven der bijen” dat de leden voor 1936 als gratis premie krijgen en ook in de handel zal worden gebracht. In de laatste H.B. vergadering van 1935 komt nog

aan de orde de eventuele oprichting van een bijeninstituut of proefstation met medewerking van de Regering en in samenwerking met de andere verenigingen op bijenteeltgebied, waar het H.B. zich in principe „vóór” verklaart.

De alg. voorzitter Mr. Dr. A. v. d. Flier bedankte met ingang van 1936 om gezondheidsredenen, zodat ter alg. verg. die onder leiding stond van de vice-voorzitter Mr. F. A. Ebbinge Wubben, een nieuwe voorzitter moest worden gekozen. Bij het bekendmaken van de uitslag bleek, dat de vice-voorzitter met praktisch algemene stemmen tot voorzitter was gekozen. Mr. v. d. Flier, die men graag tot ere-voorzitter zou hebben benoemd, indien de ver. dit statuut had gekend, werd tot lid van verdienste benoemd. Dr. v. d. Flier heeft de ver. 10 jaar geleid en het waren — vooral aan het begin van deze periode — geen gemakkelijke jaren. Onder zijn leiding verdubbelde het ledental, de geest in de ver. werd aanmerkelijk beter. De financiële toestand, die bij het optreden als voorzitter van Dr. v. d. Flier verre van rooskleurig was, kon beslist gunstig genoemd worden, toen hij zijn ambt neerlegde.

Het quotum werd andermaal teruggebracht en voor 1937 bepaald op f 1.—. Over het voorstel „inrichten proefbijenstand” wordt nogal zwaar gedebatteerd. Verschillende afd. geven niet bepaald blijk bezielde te zijn met die geest van vooruitstrevendheid, nodig om een nieuw project (wat bovendien grotendeels door de regeringssubsidie werd mogelijk gemaakt) een kans van slagen te geven. Het voorstel werd ten slotte toch bij zitten en ontstaan aangenomen, waarbij drie afd. uitdrukkelijk aantekening verlangden tegen te zijn. We kunnen zeggen dat hiermede een verre voorloper van de proefbijenstand „Ambrosiusshoeve” was geboren. Ook het voorstel om een geringe vergoeding te geven aan de rijksmerkimkers, teneinde het bestaan van het honingcontrolestation niet in gevaar te brengen (veeg teken) werd aangenomen. (Uiteindelijk zou het rijksmerk wegens onvoldoende belangstelling geruisloos verdwijnen).

Tot de 5 kandidaten, die in 1936 slaagden voor het examen ter verkrijging van het (om de volledige titel eens te vermelden) Getuigschrift van bekwaamheid tot het geven van onderricht in de bijenteelt, behoorde ook onze alg. secr. R. P. Groenveld. De in 1936 gekozen voorzitter zou het niet vergund worden deze functie lang te vervullen. Door zijn plotseling overlijden in het voorjaar van 1937 moest wederom worden gezocht, naar een representatief persoon, geschikt en bereid om de leiding van de ver. op zich te nemen. Het H.B. plaatste als no. 1 op de voordracht Mr. L. R. J. ridder van Rappard, Burgemeester van Zoelen. Nadat enige strubbeling over de wijze van opmaken van de voordracht was ontstaan, volgde stemming, waarbij onze huidige voorzitter 407 stemmen op zich verwierf tegen 69 en 18 uitgebracht op 2

andere kandidaten. Tussen de bedrijven door had de verg. nog even een voorstel om het quotum weer op f 1.15 te brengen — een verhoging met 15 cent — verworpen. Naar de mening van uw verslaggever zijn wij met het optreden van onze huidige voorzitter in het heden gekomen en is dit het aangewezen tijdstip om dit historisch overzicht af te breken en het aan latere verslaggevers over te laten, hieraan verder te breien. Gaarne wil uw recensent uit het voorgaande enige conclusies trekken, die uiteraard geheel voor zijn rekening zijn en waarmee u het volstrekt niet eens behoeft te zijn.

Reeds aan het slot van het inleidend artikel werd de conclusie getrokken, dat de bijenhouderij steeds perioden van opgang en neergang heeft gekend en dat deze perioden merkwaardigerwijze niet samenvielen met het al of niet aanwezig zijn van goede drachtgebieden of het al of niet lonend zijn van de honingprijzen. Dit blijkt ook uit de geschiedenis van onze ver. In een tijd van crisis, die een groot deel van onze arbeidende bevolking met werkloosheid sloeg en onze academisch gevormde technici dwong een betrekking als wagenbestuurder bij de tram te aanvaarden, groeide en bloeide onze vereniging tegen elke verdrukking in. Zelfs tegenstellingen in de boezem der ver. konden deze groei niet ongedaan maken, al werkte dat natuurlijk wel remmend en ging de vereniging pas goed vooruit toen er meer eendracht in de ver. en meer vertrouwen in het bestuur begon te komen. Door de jaren heen is het lonend maken van de inkerij altijd het vraagstuk geweest. Men trachtte dit vraagstuk enerzijds op te lossen, door de honingprijzen meer lonend te maken, anderzijds door de contributie voor de afd. en het quotum voor de vereniging zo laag mogelijk te houden. Wat dit laatste betreft: De argumenten aangevoerd voor deze in verhouding met andere ver. zeer lage contributie heeft uw recensent nooit kunnen begrijpen en zal hij nooit begrijpen. Wat het voor een inker met — om een getal te stellen — 5 à 10 volken, uitmaakt of hij — gezien tegen de achtergrond van zijn overige uitgaven voor het bedrijf — een gulden meer of minder contributie per jaar betaalt, ontgaat mij ten enenmale. Het is een bedrag van f 0.10 à f 0.20 per volk, nog niet voldoende om één velletje kunstraat te kopen. Dit kan voor geen enkele inker, die werkelijk deze naam waard is, een bezwaar zijn. Voor hem van geen betekenis, doch voor de vereniging, door de macht van het aantal, een levenskwestie. Wij vrezen dat het kankeren over elke verhoging van contributie, hoe gering ook, eenvoudig een gedurende zestig jaar ingeroeste gewoonte is geworden. Iets waaraan wij verslaafd zijn geraakt. Wij willen op de alg. verg. roken als schoorstenen, kankeren over het quotum, te hoge suikerprijzen en te lage honingprijzen en als deze nummers van het programma niet worden vertoond, gaan wij onbevredigd naar huis.

Ja die lage honingprijzen. Zij die de moed hebben kunnen opbrengen, deze artikelen helemaal te lezen (waarvoor een eresaluut van uw correspondent) zullen daarin — een uiteraard nog maar zwakke — afspiegeling hebben gezien, van hetgeen uw ver-

**Doe allemaal
uw honing
in deze bokaal**

schillende hoofdbesturen, daarbij krachtig gesteund door voortvarende afdelingen, in de loop der tijd allemaal hebben gedaan om de honingafzet te bevorderen en de prijzen op te trekken. U heeft daarin gezien, dat men van het begin heeft geroepen om beschermende maatregelen, invoerbeperking en hoge invoerrechten. De inkers hebben nooit willen aannemen en zullen ook nu van de schrijver dezes wel niet aannemen, dat deze hoge invoerrechten er in een land, wat tot in het grijs verleden heeft gevochten voor een vrije zee en een vrije handel, nooit zullen komen. Dit druist in tegen de geest van het overgrote deel van ons volk en tegen de lijn van het landsbeleid. Ettelijke malen is in dit verslag naar voren gekomen, de roep om gezamenlijke bewerking, gezamenlijke prijszetting, een eenheidsprodukt, een waarborgmerk (rijksmerk). Wat is het resultaat geweest? Of nihil, of een pijnloze dood na een kort bestaan, dan wel een doodgeboren kind, moeizaam ter wereld gebracht en meteen bij de geboorte overleden. Ligt de schuld bij de besturen van onze ver.? Zijn zij niet diligent geweest?

Hebben zij niet alles aangepakt of gestimuleerd, wat ook maar enige kans van slagen had? Mede-inkers, laten we de zaak onbevooroordeeld zien. Wij zijn allen schuldig aan deze mislukkingen, omdat bij ons — zo gauw er centjes te vangen vallen, misschien een paar meer dan de buurman er vangt — alle beloften, afspraken en overeenkomsten zijn vergeten, wij niet meer zijn een gemeenschap, maar individualisten, ieder belust op het eigen voordeel. Maar als we dat niet kunnen en we blijven met onze honing zitten of kunnen die iets betere prijs niet maken, dan moet de ver. bijspringen. En dat is het punt waar steeds de schoen wringt. Of we gooien allemaal onze honing in een grote pot en proberen de beste prijs te vangen. of we werken ieder voor ons zelf en zijn dan ook volkomen onderhevig aan de wetten van vraag en aanbod, de invloed van

de concurrentie waarbij de zwakste broeders altijd het loodje leggen en zullen ons moeten bekwamen in de kunst van het produkt smakelijk en prijshoudend op de markt brengen. *En een tussenweg is er niet.* Waarom niet? Omdat de hele geschiedenis van de vereniging dit bewijst. Mag schr. degenen, die deze artikelen geheel hebben gevolgd hartelijk danken voor hun aandacht en besluiten met enkele uit het geheugen aangehaalde en min of meer vrij vertaalde versregels van Vondel, dit tot troost van allen, die in het heden of het verleden een dikwijls ondankbare bestuurstaak vervullen of hebben vervuld en die, naar schr. meent, na het verschijnen van dit slotartikel ook wel op hem van toepassing zullen zijn:

Die waakt en slaapt en draaft en ploegt
en zweet;
ten oorbaar van het land een lastig
ambt bekleedt;
en meent de mensen aan zijn vroomheid
te verbinden;
die zal zich jammerlijk in 't end bedro-
gen vinden;
van 't wispelturig volk, dat veel te los
van hoofd;
genoten dienst vergeet, en 't ergste
liefst gelooft.
(Vondel: Palamedes).

Einde.

Naschrift redactie:

Op de algemene vergadering heeft onze voorzitter de heer Maagendans reeds dank gebracht voor zijn bewonderenswaardige, levendige en boeiende geschiedschrijving. Wij weten zeker namens de lezers te schrijven als ook wij de heer Maagendans danken voor de talloze uren van moeizame arbeid, die aan dit werk ten grondslag liggen en die het mogelijk maakten dat onze lezers maandenlang konden genieten van wat we gerust durven noemen: geschiedschrijving op z'n best.

Red.

uit de Jaagkiepers

IMKERSDAG 1958 TE VALKENBURG

(Hoe warm het was en hoe ver)

Om aan deze Imkersdag deel te nemen moesten we vroeg op stap op zaterdag 6 september, een stralende zomerdag. Na weer een zomer met een verregende juli- en augustusmaand hadden we na afloop der vakanties nog een prachtige nazomer, hetgeen de imkers, die hun bijen op de heide hadden staan, wel deugd gedaan zal hebben.

We waren dus onderweg naar het zuiden, waar de afdeling Heerlen dit jaar onze gastvrouw zou zijn en ons in Valkenburg zou ontvangen. Wij mogen blij zijn, dat in ons, niet alleen door de grote rivieren verdeeld, land onze vereniging in het zuiden actieve steunpunten heeft. En we denken daarbij nog even aan onze Imkersdag te Breda in 1952. Nu zou Heerlen ons tonen, wat zij als afdeling waard is. Dat haar leden honing kunnen oogsten en verwerken weten we uit de successen op vorige tentoonstellingen.

Omstreeks 10.45 uur heette de voorzitter van de afdeling de heer Vogely, ons in Scala welkom en gaf het woord aan de Algemeen voorzitter ridder van Rappard. Deze zeide, dat het hoofdbestuur met enige aarzeling het verzoek van Heerlen, de Imkersdag in het zuiden te houden, had ingewilligd. Men vermoedde dat deze afgelegen streek, die zich wel eens het buitenland van Nederland noemt niet genoeg deelnemers zou trekken, maar spreker was er trots op, dat meer dan 600 deelnemers aanwezig waren op dit jaarlijks familiefeest. Velen van hen hadden daartoe een lange reis moeten maken. Voorzitter heette vervolgens de Commissaris der Koningin in Limburg de heer dr. Houben welkom benevens de beide rijksbijenteeltconsulenten, waarvan dr. Minderhoud voor de laatste keer in functie aanwezig zal zijn, daar hij in 1959 wegens leeftijd met pensioen zal gaan. (Sinds dr. Minderhoud consulent is heeft hij slechts een paar Imkersdagen, wegens verblijf buitenlands, niet kunnen bezoeken. We hopen hem nog vele jaren op de Imkersdagen te ontmoeten.) Voorzitter deelt dan mede dat de Directeur van de Tuinbouw door werkzaamheden niet aanwezig kon zijn.

Daarna sprak ridder van Rappard zijn verontrusting uit over de gevolgen van de jongste prijsverhoging van suiker, waardoor ook de bijensuiker duurder zal worden. Met de zusterverenigingen in het zuiden zijn de nodige stappen in Den Haag gedaan. Het ziet er voor de bijenteelt niet best uit. Ir. Mommsers zegt wel, dat, als men zijn aanwijzingen volgt, de bijenteelt nog lonend kan zijn, maar het aantal leden loopt steeds terug, hetgeen ook een teruggang van het aantal volken betekent, met alle gevolgen daaraan verbonden. Alleen goedkope suiker kan animeren.

Naar aanleiding van de wenk in ons Groentje van februari 1958 van de iemker oet den Achterhook, zal voorzitter kort zijn. Hij heeft een waardig vervanger gevonden in een „Buutenredener“, een woord dat zich niet in gewoon Nederlands laat vertalen. Maar deze persoon zal ons dat zelf wel duidelijk maken.

Voorzitter dankt de Commissaris voor zijn aanwezigheid en biedt hem het „honingpakket“ en de legpenning van de Vereniging aan. Hij richt zich dan tot de jury van de honingtentoonstelling en dankt deze voor het vele en lang niet lichte werk, de door haar in Londen opgedane ervaring zal zeker van pas gekomen zijn. De vertegenwoordigers van de zuidelijke bonden

worden dan welkom geheten benevens de pers, deze is zeer belangrijk voor onze propaganda, niet alleen voor de honingomzet, thans ook voor de suikerprijs. Voorzitter loopt even vooruit op de uitslag van de tentoonstelling en kan met vreugde mededelen, dat drie der grote prijzen in Limburg zijn gevallen. Dit is, en dit tegen de Commissaris der Koningin, geen honingsmeren voor de gastvrouw, maar welverdiend.

Hierop neemt de Commissaris het woord en zegt dat hij geen „buutenredener“ is, men zou deze een tong-artiest kunnen noemen. Hij is dankbaar voor de uitnodiging. Hij wist weinig van de bijenteelt af, heeft echter vandaag veel geleerd. Wat de prijzen betreft had hij niet anders verwacht, men is dat in Limburg wel gewoon: op het grote muziekconcours te Kerkrade vielen ook talrijke prijzen aan Limburgse korpsen ten deel. Hij is zeer ingenomen met de honing, kan nu eens zijn vrouw honing om de mond smeren, hetgeen wel nodig is, daar hij door de vele werkzaamheden vaak van huis is. Hij is het hoofdbestuur dankbaar naar het zuiden te zijn gekomen, de streek is dat zeker waard. Hij hoopt dat wij succes zullen hebben met de suikerprijs. (Applaus)

Ridder van Rappard deelt dan nog mede, dat het Gemeentebestuur van Valkenburg, dat thans door de heer Daniëls is vertegenwoordigd, ons in de namiddag in de gemeentegrot zal ontvangen.

Van dr. Barnes werd als gewoonlijk een telegram ontvangen. Dan stelt voorzitter voor, de traditie getrouw, Hare Majesteit de Koningin, gelauwerde honing van de tentoonstelling aan te bieden, en in het telegram aan Haar op deze dag, waarop zij tien jaar geleden de regering op zich nam, te gedenken. De Imkersdag ging hiermede akkoord.

Hierop kreeg de „Buutenredener“ het woord. In enkele woorden gaf hij ons een amusant overzicht van van de geschiedenis van Valkenburg, waarbij de 148 „bokenrijders“, welke hier werden opgehangen, hetgeen bij zulk zomersweer voor hen zeker geen pretje was niet werden vergeten.

Hierna bracht hij ons in Carnavalsstemming. Bij dit jaarlijks feest van onze zuidelijke landgenoten staat de „buutenredener“ achter een ander spreekgestoelte dan nu en wel achter een halve bierton en hij gaf ons een staaltje hoe dan deze functionaris het woord tot de feestgangers richt. Gelukkig deed hij dat niet in het smeug Limburgs, want dan zou veel voor ons verloren zijn gegaan. Herhaaldelijk gingen lachsalvo's in de zaal op. Een klein voorbeeld:

Spreker was uit een gezin van 16 kinderen. Eens werd hij weer bij de wieg geroepen om de jongste aanwinst te bewonderen. Het was een meisje.

„Hoe vind je het?“ vroeg de trotse vader. „Het wordt vast een filmster“, was het antwoord. „Waarom?“ vroeg Papa. „Ze ligt nu al met haar biljetjes bloot“. Ook de werkgrage gemeenteambtenaar kwam er niet goed af, hetgeen veel vrolijkheid verwekte, vooral bij onze voorzitter.

Een hartelijk applaus was de dank voor de geestige voordracht, waarop de voorzitter de „Buutenredener“ een bijenseldje en honing aanbood. Nadat de prijzen van de tentoonstelling waren uitgereikt ontvingen we onze lunchpakketten, waarvan de inhoud ons best smaakte evenals het aangeboden Limburgse vlaaitje.

Intussen was er gelegenheid de honing-tentoonstelling te bezoeken, hiervan werd druk gebruik gemaakt.

Het werd tijd dat we onze plaatsen in de bussen opzochten om de rondrit door het zuidelijkste deel van ons land te maken, maar de gloeiend hete bussen lokten ons niet erg aan, vooral daar het nog al wat tijd vroeg eer de karavaan zich in beweging kon stellen. Maar toen we reden werd het veel beter en we genoten van de prachtige rit met de talrijke mooie uitzichten. Het was werkelijk „buitenland” in eigen land.

Langs het drie-landenpunt bereikten wij het restaurant Wilhelminatoren, waar de wel nodige verfrissing werd genoten. De bezoekers zochten hier bij voorkeur de schaduw op. Het uitzicht over Duitsland was prachtig, waar zich reeds donkere wolken (letterlijk) samentrokken, de voorboden van een bui, waarvan ook het centrum van eigen land te lijden heeft gehad. De terugrit naar Valkenburg ging weer door een mooie streek met talrijke aardige dorpjes met voor ons weinig of onbekende namen. Het groot aantal boomgaarden viel de inkers op.

Terug in Valkenburg werden we opgewacht door de schutterij „De Jonge Nobele”, compleet met groot vaandel, Bijlmannen, trommelslaggers, hoornblazers, officieren en schutters (met geweer). Zij zagen er imposant uit, rijkelijk behangen met eremetaal. En toen zagen we onze voorzitter in een nieuwe functie: hij inspecteerde met de bevelvoerende officier de troepen. Hij deed dit met een ernstig gezicht en na afloop richtte hij zich met een toespraak tot de manschappen en roemde hierin hun stramme houding en keurige uitrusting; hij zegde hun een pot honing toe. Maar zij hadden liever een pot bier (hetgeen wel begrijpelijk was) en die kregen ze ook.

Vooraf gegaan door de schutterij begaven we ons naar de gemeentegrot, waar het gemeentebestuur ons een voorstelling van de Heerlense balletschool zou aanbieden

in een ondergronds zaaltje, dat 35 meter onder de oppervlakte lag (koelte zouden we hier zeker vinden). Wat ons hier in een romantische omgeving — zie de foto op bladzijde 115 van ons juni-maandschrift — werd geboden was fantastisch. Het waren vier dansen, een Spaanse, een menuet, een bijenfantasia en de grotlegende. Het menuet van de drie kleine danseresjes was ontroerend, de talrijke aanwezigen genoten in stilte. De grotlegende was fantastisch door technische hulpmiddelen. De danseresjes waren schaduwen, waarvan alleen sluiers, sieraden en enkele kledingstukken sprookjesachtig oplichtten. Dit was ook het geval met de groteske nabootsing der legendarische grotbeesten.

De aanwezigen waren zeer onder de indruk van de prachtige dansen, hetgeen bleek uit het langdurig applaus bij de verschillende nummers. Voor de voorstelling had de burgemeester van Valkenburg—Houthem ons welkom geheten, hij was blij dat hij kennis had kunnen maken met zoveel bijenhouders en met de ontvangen honing.

Onze voorzitter sprak een woord van dank voor het gebodene, waarbij hij bloemen aanbood en honing toezegde. Vervolgens bracht hij het gemeentebestuur de dank van de aanwezigen over voor de ontvangst.

In zijn sluitingsrede dankte ridder van Rappard het bestuur van de afdeling Heerlen voor de vele en goede zorgen aan deze Imkersdag besteed, hetgeen hij vergezeld deed gaan van de legpenning van onze vereniging. Hij wenste de bezoekers een behouden thuisreis toe en een tot weerziens op de volgende Imkersdag. Waar deze gehouden zal worden is nog niet bekend, maar de dan organiserende afdeling zal een moeilijke taak hebben die van dit jaar te overtroeven.

Teruggekomen aan de aard-oppervlakte was het alsof we in een hete badkamer kwamen, in de koele grot waren we vergeten, dat het één der warmste dagen was geweest.

Tot ziens in.....

JÉKAVÉ.

Cursussen en lezingen

De volgende afdelingen hebben subsidie aangevraagd voor in het komende seizoen te houden cursussen en lezingen:

Cursussen voor beginners: Lezingen:

1. Amsterdam	1. Amsterdam
2. Apeldoorn	2. Apeldoorn
3. Bunnik	3. Almelo
4. Bloemendaal	4. Baarn
5. Ede	5. Bunnik
6. Heerlen	6. Bloemendaal
7. Hilversum	7. Bennekom
8. Leersum	8. Beekbergen
9. Leeuwarden	9. Dedemsvaart
10. Rotterdam	10. Dieren
11. Soest	11. Emmen
12. Westland	12. Eerbeek
13. Zeist	13. Epe
14. Zwolle	14. Ede
	15. Eibergen
Cursussen voor gevorderden:	16. Enschede
15. Apeldoorn	17. 's-Gravenhage
16. Bloemendaal	18. Groningen
17. Bunnik	19. Haarlem
18. Emmen	20. Haren (Gr.)
19. Heerlen	21. Hengelo (Gld.)
20. Leersum	22. Heerde
21. Leeuwarden	23. Heerlen
22. Loenen aan de Vecht	24. Hierden
	25. Hilversum
Speciale cursussen:	26. Leersum
23. Bloemendaal	27. Loenen aan de Vecht
24. Hilversum	28. Meppel
25. Leersum	29. Musselkanaal
	30. Otterlo

31. Ommen	37. Ugchelen
32. Renkum	38. Westland
33. Rotterdam	39. Woerden
34. Schijndel	40. Zaandam
35. Soest	41. Zeist
36. Steenwijk	42. Zwolle

Zij die nog aan een der genoemde cursussen wensen deel te nemen, dienen zich zo spoedig mogelijk bij de secretaris der betreffende afdeling aan te melden. Diens adres wordt op aanvraag gaarne door het Bijenhuis verstrekt. De afdelingen die lezingen houden worden verzocht ook de leden van naburige afdelingen daarvoor uit te nodigen, opdat er zoveel mogelijk leden van kunnen profiteren.

De natuur kapot maken...

Wat het gebruik van bestrijdingsmiddelen (pesticiden) in de landbouw betreft, herinnerde dr. Grashuis aan een verhaal van een vooraanstaand Nederlander, over zijn reis naar Californië. De fruitbomen werden daar bespoten met behulp van een helikopter. Daardoor werden alle bijen gedood en was men genoodzaakt ook het stuifmeel met behulp van een helikopter te verspreiden. De Nederlander liet tegenover een minister daarover nog een kritisch geluid horen o.a. door te zeggen dat het toch volkomen onjuist is als men op een dergelijke wijze de natuur gaat kapot maken. De Nederlander kreeg ten antwoord: u hebt volkomen gelijk, maar wat zullen we hier tegen kunnen doen; wanneer we er tegenin gaan, kunnen we meteen onze biezen wel pakken, want de industrie is hier de baas.

Vooraf van de kant van de medici, dierenartsen en biologen slaat men de machtspositie van de chemische industrie in Amerika met zorg gade.

Landbode 24 juli 1958.

De viering van onze 29ste Imker.

1

I

2

II

3

1. De grote zaal van zonlicht stroomde
2. Voorzitter ridder Jonge Nobele', officier.
3. Het begin van naar de grot.
4. Een kleine groep imkers en imke
5. Bij de ingang v Binnen 12 grade
6. Nogmaals bij d
7. De jury leidt d A. H. Houben ro stelling voor de

- I. De winnaar van van Hoof te
- II. De jonge imke prijs, dit jaar
- III. Mevrouw Puns gebak. De foto
- IV. Mej. Meems, ingang van de

dag te Valkenburg

III

IV

4

cala was tot de laatste stoel bezet. Het sinnen, een stralende Imkersdag.

n Rappard inspecteert de schutterij „De leid door de gepluimde bevelvoerende

stoet: Met muziek en schutterij voorop

van de lange optocht van ruim 600 en.

de grot. Buiten meer dan 30 graden.

Dr. Minderhoud trotseert de warmte.

ot. De stemming zat er wel goed in!

ommissaris der koningin, dr. F. J. M.

op de tentoonstelling. Hij is vol belang-

hnische bijzonderheden.

e ridder van Rappardprijs, de heer Alf.

lacht vergenoegd.....

Pater won vorig jaar de van Rappard-

plaque. Hulde!

te Brunssum won de prijs voor honing-

f knipte haar bij de ingang van de grot.

nares van de medaille, snoept bij de

t een ijsje.....

5

6

7

voor geleerden en volleerden

H. VAN GOOL

De bijen

We zijn weer aan het einde gekomen van een voor Nederland normaal — d.w.z. tamelijk slecht — bijenseizoen. En logisch is het dat wij op beter tijden hopen. Zorg er voor dat uw hoop niet vermetel is, maar gebaseerd op concrete dingen: goede volken, goede raten, kennis van de bijenteelt.

U heeft toch al afgevoerd?

Hieromtrent kunnen we dus op het moment maar weinig vruchtbare beschouwingen houden.

Uw raten? Netjes opgeborgen? Gezwaveld of, wat zeker zo veilig is, met paradichloorbenzol (anti-wasmot) opgeborgen?

Muizen willen ook nog wel eens graag in de raten huishouden, in het voorjaar vindt je er soms een hele huishouding in.

De kennis van het bijenleven en de behandeling kun je in de wintermaanden aardig verrijken. U weet het: lezingen, cursussen, bibliotheek.

Nou ja, het is tenslotte maar liefhebberij! Wees eerlijk, vindt u het niet leuker als u op flinke opbrengsten kunt roemen? Dat verradt de meester, de grootmeester misschien!

Honing

Zo, daar zitten we dan midden in de honing. Ja, lezers, ik zit er al enkele dagen in te roeren, ben kleverig van binnen en van buiten. Nee, ik slinger niet van de hei, we zijn zojuist klaar gekomen met de beoordeling van de inzendingen voor de **nationale honingtentoonstelling**. Met een zekere trots onderstreep ik het woord **nationale**; die trots ontleen ik niet aan de grootte en het indrukwekkende van de totale inzending (er is minder dan het vorige jaar), maar meer aan de kwaliteit van de produkten.

Gewoonlijk vindt u in dit nummer: Het Rapport van de jury. Dit rapport zal ik voor u in dit artikel verwerken. Alsmede enige suggesties, die de commissie doet naar aanleiding van haar bezoek aan de Engelse Nationale Honingtentoonstelling in oktober van het vorige jaar. Wegens plaatsgebrek zijn enige artikelen hieromtrent blijven liggen, maar u kunt ze t.z.t. verwachten.

Eerst dan de bevindingen van de jury.

Honing in bokalen

Merkwaardig is, dat, evenals vorig jaar, nog al wat 'onrijpe honing is aangevoerd. Hoe kan het anders in zo'n regenzomer!

Er waren ook bokalen met gekristalliseerde honing waarvan het bovenste laagje dun vloeibaar was. Dit laagje gaat onherroepelijk gisten. Vandaar dat sommige deelnemers op het rapportje konden lezen: deze honing is niet lang houdbaar.

Hoe komt dit waterige laagje nu op de honing? Laten jullie de bokalen open staan na het vullen? Denk er om: honing wil niet drogen als er lucht bij kan! Honing is hygroscopisch, d.w.z. trekt vocht aan uit de lucht.

In dit verband wijs ik er op, dat de raad die u in oude literatuur vindt om de honing te laten „narijpen” in

een vat alléén afgedekt met een doek, géén goede raad is. Vocht! Deze zomer was de lucht doorgaans erg vochtig. Slinger in het algemeen ook niet als minder dan 2/3 van de raat verzegeld is.

Een commissie die zichzelf respecteert gebruikt natuurlijk een hele boel geleerde woorden. Zo zullen sommigen b.v. op het rapport lezen: viscositeit te gering. Dit geldt vooral voor heidehoning. U weet het, vooral heidehoning is **taai vloeibaar**. U kent dat wel, als honing van uw lepel druipet ziet u onmiddellijk na het loslaten van de druppel een dunne draad honing terug naar boven schieten, net alsof ie er spijt van heeft.

Wat heidehoning betreft nog een opmerking. Ieder jaar krijgen we als heidehoning aangeboden wat beslist geen heidehoning is óf slechts ten dele is. Ik wil niet ontkennen dat de bijen, terwijl ze op de heide stonden, het bewuste spul gehaald hebben, maar dan kan er nog best geen druppel honing van de Calluna (struikheide) bij zijn. Een bokaal heidehoning moet je rustig op zijn kop kunnen zetten (zonder deksel) zonder dat er de eerste week wat uitloopt. Half heide half klaver-dophei-wilgenroosje kunt u dus beslist niet inzenden als heidehoning.

Er waren enige inzendingen met nog al wat „vuil”, voornamelijk was. Over die spriet op de bodem van een der bokalen praten we niet, dat was een ongelukje. Zijn er dan niet voldoende nylonkousen e.d. zonder ladders?

Natuurlijk was er toch nog iets breuk. Dat is heel jammer. Gebruik voor verzending van honing liefst **kistjes** met een flinke bodemvulling van houtwol. Voor het terugzenden is dat ook veiliger en gemakkelijker. Het moge voor de onfortuinlijke inzenders een troost zijn dat de schamele resten

door Valkenburgse bijen opgesnoept zijn. Ze vielen er op aan alsof ze nog nooit honing gezien hadden.

Het honinggebak

in diverse vormen was zeer goed vertegenwoordigd. Keurig verzorgd, een pluim voor de bakkeressen en bakkers. Een enkele inzending was nogal zout. Wat de honingklets-koppen aangaat: ik meen dat het met honing zeer moeilijk is deze lekkernij zijn typische brosheid, knapperigheid, kortom zijn „klets-kopperige” eigenschappen te geven.

Sommige inzenders waren zo charmant en praktisch om van de kleine baksels voor de jury een „proefmonster” bij te voegen. We behoeven dan de veelal fraaie verpakking niet te storen.

Opmaak

Een zeer moeilijke klasse. Het doel is eigenlijk tweeledig. Voorop staat dat de verkoopbaarheid moet worden bevorderd. De verpakking moet dus aantrekkelijk en tevens praktisch zijn. In dit verband is er al eens op gewezen dat geen gekleurd cellofaan of plastic moet worden gebruikt. Enige sobere maar uiterst praktische inzendingen waren aanwezig bij de groep losse stukken raathoning.

Een paar inzenders hadden geprobeerd een hengel te maken om de bokaal. Een daarvan echter, die overigens aardig was, moest weer worden afgekeurd omdat de bokaal er uitviel als je hem aan het hengel oppakte.

Die rieten rokjes, hoe charmant ze ook in bepaalde gevallen kunnen zijn, vonden geen genade in de ogen van de jury om het buikje van een bokaal. Het tweede doel van de opmaak is een wat fleuriger groep te krijgen op de tentoonstelling.

Was

De inzendingen in deze klassen zijn weer teruggelopen in aantal. Enige blokken gemaakt van zegelwas, deden het aardig. Bij een der rapporten kon men lezen dat we een bepaalde zending als een oude bekende begroetten. Dit is niet in eerste instantie de bedoeling.

Een enkele inzender heeft blijkbaar slecht water of een zinken of ijzeren bak gebruikt. Probeer het eens met regenwater en een goed geëmailleerde bak. Verder de was niet te snel en langdurig verhitten.

Tot zover enige opmerkingen van de jury naar aanleiding van de keuring. Nog een hartelijk woord van dank aan mej. Blankevoort en de heren Vogely en Ramakers, die ons werk door hun voorbereidingen en hulp bijzonder veel verlicht hebben.

Een deel van de Nationale Honingtentoonstelling. De jury heeft het druk met het geven van uitleg.

Enige voorstellen van de jury naar aanleiding van haar bezoek aan Engeland en de opgedane ervaringen in Nederland.

In de klasse raathoning is het aantal inzendingen steeds gering. U kunt dat evengoed verklaren als ik, lezer. Het zou daarom misschien beter zijn iedere inzender in de gelegenheid te stellen een of meer ramen met honing in te zenden; een nieuwe klasse voor **slingerramen**.

Zo'n raam zou aan de volgende eisen moeten voldoen.

- Normaal van draad en kunstraat voorzien.
- Geheel gevuld. Grofwerk toegestaan.
- Vlak verzegeld, zo weinig mogelijk spekraat.
- De raat moet natuurlijk niet te oud zijn en de latjes behoren er netjes uit te zien, geen klodders propolis e.d.

Een moeilijkheid is en blijft het verzenden van de raten. Onze Engelse collega's gebruiken hiervoor speciale verzendkistjes, die tevens geschikt zijn om het produkt in tentoon te stellen. Het is niet onmogelijk deze kastjes te maken of centraal te laten maken en te verhuren resp. te verkopen.

Honing in bokalen.

In de klassen 1, 2 en 3 moeten voortaan minstens 2 stuks **volkomen gelijke** bokalen worden ingezonden terwijl het maximum 5 bedraagt.

Alle bokalen worden dan minutieus gekeurd; dit is natuurlijk niet goed mogelijk wanneer het aantal dat wordt ingezonden ongelimiteerd is. Om de inzenders van grote kwantums niet teleur te stellen hebben we de **assortimentsklasse** gecreëerd. Hierin worden ingezonden:

- 6 bokalen vloeibare honing in lichte kleur;
- 6 bokalen vloeibare honing in donkere kleur;
- 6 bokalen gekristalliseerde honing en/of 6 bokalen heidehoning.

Men zendt dus **minstens 18 bokalen** in, 3 x 6 stuks maar 24 bokalen (4 x 6) is ook toegestaan. Deze klasse is niet alleen geschikt voor individuele imkers, maar ook voor afdelingen. Kijk, onze Nationale Honingtentoonstelling is te klein, er zijn te weinig deelnemers. Het zou ongetwijfeld de honingverkoop ten goede komen wanneer deze gebeurtenis onder de aandacht kwam van buitenstaanders. Stel u voor dat een groots opgezette show, in laat ik zeggen 3-5 dagen werd bezocht door duizenden mensen tegen een billijke entreprijs. Wij allen weten dat reclame duur is, te duur voor ons. Dit middel echter ligt

binnen ons bereik. Bovendien heeft men dan niet alleen de bezoekers, maar ik denk hierbij aan pers, radio, televisie.

Buiten de tentoonstelling zou ook honing kunnen worden verkocht. We kunnen dit natuurlijk alleen verwezenlijken door een flinke hoeveelheid van onze produkten en hulpmiddelen smaakvol op te stellen. Ik neem aan dat menig imker het hiermee eens is en ook menig actief bestuur, maar men heeft allerlei bezwaren en moeilijkheden. Een van die moeilijkheden is dat men niet weet hoe de honing en de andere produkten klaar te maken voor een tentoonstelling. Men heeft te weinig voorlichting.

Een ander voorstel van de jury is daarom de opleiding van een groep leden die op plaatselijke, onderlinge tentoonstellingen als **jurylid** kunnen

fungeren. Een of meer demonstratiedagen zouden in het Bijenhuis kunnen worden gegeven. Wanneer hiervoor liefhebberij bestaat, kan dat zeker geregeld worden.

Prijzen

Bij de uitbreiding van het aantal klassen is het logisch dat er ook enige prijzen meer worden toegekend. Wij stellen voor waardebons uit te geven die bij het Bijenhuis kunnen worden omgezet in imkersartikelen.

De prijswinnaars van dit jaar zijn elders in dit nummer vermeld. De winnaars van harte proficiat, de minder fortuinlijken: verliest de moed niet. U kunt hetzelfde bereiken als de winnaars van heden. Er is geen geheime kunst mee gemoeid. Let op de kleinigheden en gebruik om te zeven geen nylons met ladders!

Nationale Honingtentoonstelling

VALKENBURG

DE HOOFDPRIJZEN:

Ridder Van Rappard Wisselprijs: **Alfons van Hoof** te Heer. Wisselprijs Ministerie v. Landbouw: **Mej. Adèle Schoenmakers** te Amby.

Wisselprijs voor honinggebak: **Mevr. H. Punsellie-Rodenburg** te Brunssum.

Plaquette der Vereniging: **H. Pater te Bunnik**.

Medaille der Vereniging: Bij loting tussen J. H. Notermans te Heer, Mej. H. Meems te Bunnik, Mevr. F. Pater-Oskam te Bunnik en C. Pater Jzn. te Bunnik toegekend aan **Mej. H. Meems te Bunnik**.

DE PRIJZEN:

Klasse 1, vloeibare honing in bokalen

- Mej. Adele Schoenmakers, Amby, 100 punten.
- J. Janssen, Amby, 98 punten.
- J. H. Notermans, Heer, 98 punten.
- A. van Putten, Apeldoorn, 99 punten.
- N. J. van Daalen, Enschede, 100 pnt.
- W. Assink, Enschede, 96 punten.
- A. Haufmann, Eijsden, 99 punten.
- J. Jenkins, Eijsden, 100 punten.
- M. Packen, Eijsden, 100 punten.
- G. Biesmans, Maastricht, 100 punten.
- H. Bos, Zandeweer, 97 punten.
- M. Pepels, Geleen, 98 punten.
- J. Willems, Obbicht, 100 punten.
- B. Nieling, Kerensheide/Beek, 100 pnt.
- J. Th. Janssen, Nijmegen, 100 punten.
- D. J. Jonkman, Wijhe, 99 punten.

A. T. van den Brink, Renkum, 99 pnt.
 J. Witteveen, Ugchelen, 99 punten.
 G. Borreman, Apeldoorn, 100 punten.
 G. Kool, Apeldoorn, 99 punten.
 G. van der Leeden, Schiedam, 98 pnt.
 H. Pater, Bunnik, 100 punten.
 Mej. H. F. C. Meems, Bunnik, 100 pnt.
 Mevr. F. Pater-Oskam, Bunnik, 100 p.
 C. Pater Jzn., Bunnik, 100 punten.
 Mevr. Witjes, Bunnik, 100 punten.
 W. J. G. van Hoogstraten, Bunnik,
 100 punten.

Klasse 2

Gekristalliseerde honing in bokalen

Mej. Adele Schoenmakers, Amby,
 100 punten.
 J. Jansen, Amby, 99 punten.
 J. H. Notermans, Heer, 98 punten.
 Alf. van Hoof, Heer, 100 punten.
 J. D. Bogema, Uithuizen, 97 punten.
 E. J. Frieling, Uithuizen, 97 punten.
 N. Klein, Uithuizen, 99 punten.
 J. Boer, Uithuizermeeden, 99 punten.
 B. Nieling, Kerensheide/Beek, 99 pnt.
 Gebrs. Wagter, Wollega, 97 punten.
 H. Pater, Bunnik, 97 punten.
 Mej. H. F. C. Meems, Bunnik, 97 pnt.

HONING VOOR H.M. DE KONINGIN

De jury van de Nationale Honingtentoonstelling heeft een assortiment honing uitgezocht uit de inzendingen van:

J. Jenkens, Eijdsen
Mevr. F. Pater-Oskam, Bunnik
Alfons van Hoof, Heer
Mej. H. F. C. Meems, Bunnik
Mej. Adèle Schoenmakers, Amby

Imkers, wij zijn KOPERS VAN ALLE SOORTEN HONING van goede kwaliteit.

Stel u in verbinding met het Bijenhuis te Wageningen, tel. 08370-2863

Mevr. F. Pater-Oskam, Bunnik, 97 p. Mevr. H. Punsellie-Rodenburg,
 C. Pater Jzn., Bunnik, 97 punten. Brunssum, 100 punten.

Klasse 3

Heidehoning in bokalen

Alfons van Hoof, Heer, 100 punten.
 W. Assink, Enschede, 99 punten.
 D. J. Jonkman, Wijhe, 98 punten.
 G. van der Leeden, Schiedam, 97 pnt.
 Gebrs. Wagter, Wollega, 96 punten.
 H. Pater, Bunnik, 100 punten.
 Mej. H. F. C. Meems, Bunnik, 100 p.
 Mevr. F. Pater-Oskam, Bunnik, 99 p.
 C. Pater Jzn., Bunnik, 99 punten.

Klasse 4

Seeties zomerhoning

Alf. van Hoof, Heer, 99 punten.

Klasse 8

Waskoeken van ongeveer 1 kg

E. J. Frieling, Uithuizen, 98 punten.
 Gebrs. Wagter, Wollega, 100 punten.

Klasse 9

Waskoeken van meer dan 5 kg

Gebrs. Wagter, Wollega, 100 punten.

Klasse 10

Honingkoek

J. M. P. Maas, Amsterdam-Z., 100 p.
 D. J. Jonkman, Wijhe, 100 punten.
 H. Pater, Bunnik, 99 punten.
 Mej. H. F. C. Meems, 99 punten.
 Mevr. F. Pater-Oskam, Bunnik, 99 p.
 Mevr. A. Tholen-Schmidt, Bunnik,
 100 punten.
 C. Pater Jzn., Bunnik, 100 punten.

Klasse 11

Ander honinggebak

B. Nieling, Kerensheide/Beek, 100 p.
 Mevr. A. Potman, Arnhem, 100 pnt.
 D. J. Jonkman, Wijhe, 99 punten.
 H. Pater, Bunnik, 99 punten.
 Mej. H. F. C. Meems, Bunnik, 100 p.
 C. Pater Jzn., Bunnik, 96 punten.
 Mevr. H. Punsellie-Rodenburg,
 Brunssum, 100 punten.

Klasse 12

Opmaak van honing in bokalen

A. van Putten, Apeldoorn, 100 punten.
 B. Nieling, Kerensheide/Beek, 100 p.
 D. J. Jonkman, Wijhe, 100 punten:
 C. L. Noordermeer, Apeldoorn, 100 p.
 J. Witteveen, Ugchelen, 100 punten.
 G. Borreman, Apeldoorn, 100 punten.
 G. Kool, Apeldoorn, 100 punten.
 H. Pater, Bunnik, 100 punten.
 Mej. H. F. C. Meems, Bunnik, 98 pnt.
 Mevr. F. Pater-Oskam, Bunnik, 98 p.
 C. Pater Jzn., Bunnik, 99 punten.

Klasse 13

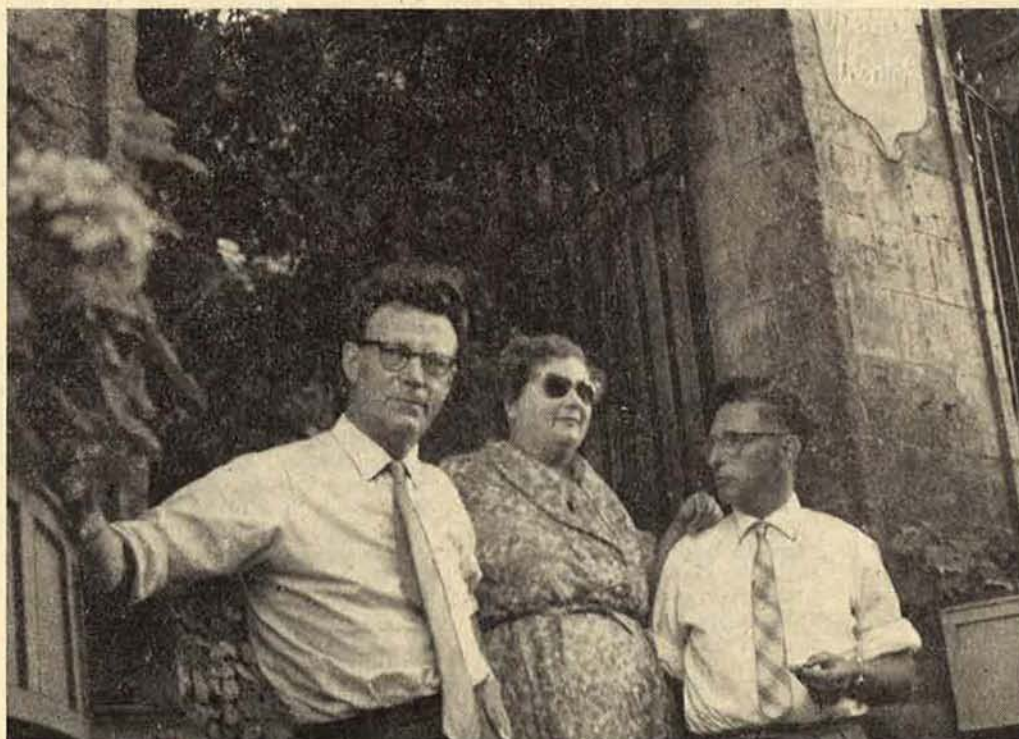
Opmaak van seeties

Alf. van Hoof, Heer, 100 punten.
 J. Witteveen, Ugchelen, 100 punten.

Klasse 14

Opmaak van raathoning

J. Witteveen, Ugchelen, 99 punten.
 G. Kool, Apeldoorn, 100 punten.
 C. Pater Jzn., Bunnik, 97 punten.

*De jury poseert
 voor de ingang
 van het
 openlucht-theater.
 Van links
 naar rechts:
 de heer
 J. van Aarst,
 mej. H. C. Mans-
 veld en de heer
 H. van Gool.*

IS U PRAKTISCH IMKER OF ALLEEN MAAR BIJENHOUDER ?

Reeds verschillende keren heeft u in ons Groentje verslagen kunnen lezen over het examen Praktisch Imker, zoals dat elk jaar in de maand juni in Wageningen wordt afgenomen.

Nog nooit las ik een verslag van een der geslaagden. Of er dikwijls reacties binnen komen bij de heren van de examen-commissie, die zich elk jaar opnieuw beijveren om het de kandidaten zo moeilijk en lastig mogelijk te maken, of althans trachten er uit te halen wat er in zit, weet ik niet.

Mag ik dan deze keer mijn ervaringen als examen-kandidaat eens onder de aandacht van imkerend Nederland brengen?

Reeds geruime tijd mag ik mij in het bezit van een 6- of 7-tal bijenvolken verheugen, die met meestal vrij wisselend succes gehouden worden. Zuiver als liefhebberij gehouden, zijn de bijen voor mij een welkome en vreugdevolle ontspanning na de dagelijkse beslommeringen. Daarnaast is de lectuur over bijen en met name ons maandblad, waarvan ik nu een elftal ingebonden jaargangen bezit, een welkome afleiding in dagen dat op de bijenstand alles in diepe rust verkeert.

Eenmaal gegrepen door het leven van dit nijvere volkje en de mogelijkheid om hierdoor des te meer te genieten van Gods mooie Schepping, is het bijna niet mogelijk deze natuursport weer op te geven. Want niettegenstaande regelmatige strubbelingen met vrouwlief, als de oogst weer eens tegenvalt in ons barre noorden, of als voor dag en dauw de echtelijke woning moet worden verlaten om de bijen naar het koolzaad te brengen of er weer weg te halen, of als zelfs een nacht onder water nodig is om ze op de heide in Drente te plaatsen, blijft een imker zijn bijen trouw. Zo verging het mij althans in de loop der jaren.

En dan opeens na gemijmer over de toepassing van de gepubliceerde bedrijfsmethoden, ook al weer na toepassing met wisselend succes, komt de vraag op: zou ik nu „Imker” zijn of nog steeds alleen maar „bijenhouder”? Nu om dat aan de weet te komen, dacht ik, zou je wel eens naar Wageningen kunnen gaan om aan de heren die bekend staan als grootmeesters in het imkersvak, je weten en kunnen te demonstreren. Als ze zeggen: „Je bent een prutser, je bent geen imker”, nu dan weet je dat na al die jaren. Zeggen ze: „Het was ons een genoegen om je eens goed aan de tand te voelen en hier heb je je diploma Praktisch Imker, want jij bent uit het goede hout gesneden, ga zo maar door mijn zoon” dan schenkt dat vast en zeker voldoening. Dan ga je naar je bijen en zegt: „jongens (ik bedoel meisjes) hier is jullie baas „de Imker”, ik zal jullie weer eens onderhanden nemen en daar zul je geen spijt van hebben want ik weet van wanten.”

Zo ben ik dan ook naar Wageningen gegaan met lood in de schoenen. Het examenprogramma, dat ik na aanmelding van de heer Groenveld ontving, vermeldde een 20-tal namen van kandidaten, dat er schijnbaar net zo over dacht als ik. Op 9 juni werd ik om 4 uur in de middag in Wageningen verwacht. Tevens een mooie gelegenheid om eens ons Bijenhuis van binnen en buiten te bekijken. Tenslotte betaal je elk

jaar een dikke contributie als lid van de Ver. tot bevordering der Bijenteelt in Nederland en wil je ook wel eens zien wat er van je geld terecht komt niet waar.

's Morgens tijdens een fijn motregentje vertrok ik uit Leeuwarden, terwijl ik dacht, dat kan wat worden. Als die bijen in Wageningen dit maar lusten, want die zullen ook wel angels hebben net als hier in Friesland. Eén troost, het K.N.M.I. berichtte: Over het algemeen zwaar bewolkt met in het noorden van het land kans op regen en in het zuiden opklaringen. Zoals gewoonlijk dus in het noorden ongunstiger weer dan in het zuiden. Ik was dan ook nog niet eens halverwege of het zonnetje kwam door en het was prachtig mooi weer. In Wageningen gearriveerd zag ik in de tuin van het Bijenhuis een aantal mensen druk in de weer rond een geopende bijenkast en dat te midden van een wolk van bijen. Ik heb me maar rustig teruggetrokken en heb eerst Wageningen eens van wat dichterbij bekeken. Maar toen was het vier uur en dus mijn beurt. De stoute schoenen aan en aangevaren. Een viertal kandidaten was mij die dag reeds voor gegaan en het was een hele geruststelling te mogen horen, dat ze alle vier geslaagd waren.

Het examen begon met theorie. Mijn examinatoren, onder toezicht van een van onze Rijksbijenteeltconsulenten, bleken er slag van te hebben iemand op zijn gemak te stellen. Och een praatje over het mooie weer in Wageningen en het regenachtige 's morgens in Friesland wilde er bij mij wel in. Maar dat praatje over het weer duurde maar heel erg kort, want van het weer naar de bijen is maar een korte weg. Nou, nou, wat die mensen je niet vragen over de bijen en alles wat daarmee verband houdt. Ja, als je examen Praktisch Imker doet met daaraan verbonden de bevoegdheid om beginnerscursussen te geven, dan moet je toch heus wel wat van bijen en zo afweten. B.v. over bijenteeltgereedschappen en hun gebruik, over bijenwoningen, honing en stuifmeel, over bijenrassen, -ziekten, -vijanden, drachtplanten en de overheidsbemoeiingen met de bijenteelt, ja waar moest ik niet met de heren examinatoren over praten, ik weet het niet allemaal meer hoor. Na dit gesprek werd ik uitgenodigd mee naar de tuin te gaan. Nu werd het menens. Nu kon ik het niet meer alleen met de mond af, nu moesten de handen uit de mouwen.

Ik zal trachten u een beeld te geven hoe het ongeveer toeling. Daar stonden in de tuin een flink aantal bijenkasten. Bij een er van werd halt gehouden met de mededeling: „Hier staat een bijenvolk, kijk dit maar eens voor ons na, zoek de koningin, knip haar en vertel maar eens hoe er verder met dit volk gehandeld moet worden.” Ja en daar sta je dan te kijken bij een volk, dat je nog nooit eerder hebt gezien. Je eigen volken die ken je op een prik. Je hebt je koninginnetjes gemerkt enz., maar dit volk, hoe zou dit er uit zien? Enfin, de kast bleek een dubbelwandige Simplex te zijn, die heb ik zelf ook. Vooruit de kap op en de carbollap klaar leggen. Ziezo nu het dak er af. Wat is dat? O, een voergat in het dekkleedje en ja natuurlijk allemaal bruisende bijen. Sterk volk zeker, op 2 broedkamers en een honingkamer. Tjonge, wat zijn die bijen roerig. Weet je wat? Even de carbollap er op, dan bedaren ze meteen wat. Onderwijl eens even wat vragen. „Heeft dit volk een gemerkte koningin?” „Dat zult u wel zien als u ze gevonden heeft.” „Wanneer is de rooster tussen de beide broedkamers gelegd, er staat niets op de kastkaart.” „Een week geleden.” Mooi, dat is dus iets. Koningin in onderste broedbak, die moet gevonden en onderwijl zien hoe het volk er voor staat en dan maar naar omstandigheden handelen. „Waarom legt u die carbollap op het volk?” Ja ik begrijp het, dat is eigenlijk fout, want ik moet eerst de onderste broedkamer hebben, daar zit de moeder in en op deze manier drijf ik de bijen naar beneden en zit ik er straks mee. „Om de bijen even te kalmeren, deze zijn mij veel te roerig.” Gauw de lap er weer af en een kleedje voor in de plaats. Nu direct

beide bovenste bakken tegelijk er af en op het omgekeerde dak gezet. Daar is dan de onderste broedkamer met de rooster er op. Even de carbollap er op en dan deze verwisselen voor een kleedje en dan daaroverheen de carbollap, als de nood dringt heb je die dicht bij de hand. Nu de raten eens wat nader bekijken. Als je daar mee begint wordt er een compleet spervuur van vragen gesteld. Dan moet je dus alles tegelijk, praten en denken. Als je niet uitkijkt raak je helemaal van de kook. Tussen de bedrijven door moet de koningin nog gevonden. Je moet op moerdoppen letten, zien of er broed en eitjes te vinden zijn en dan onder de bedrijven door over alles en nog wat tekst en uitleg geven. Nu het is een prachtig volk hoor. Mooi aaneengesloten broed. Zeer weinig darrebroed, alleen een paar cellen onder in de hoekjes van de ramen. Daar heb je ook al zwermcellen, nog niet gesloten. „Kijk daar eens goed op deze raat.”

O, daar heb je de dame, ze is niet zo groot vind ik en ik zou ze haast over het hoofd gezien hebben. „Ik wil de moer in een kooitje hebben en kijkt u dan verder het volk maar na.” Goed hier hebt u haar. Ziezo dat is dat. Kijk daar heb je ook gesloten moercellen, dit volk had dus elk ogenblik kunnen zwermen, het werd hoog tijd, dat het eens een beurt kreeg. „Zijn deze doppen rijp?” „Nee nog maar pas gesloten, want ze zijn nog erg licht van kleur, vooral de punt.” „Wat moet er nu met zo'n volk gebeuren?” Ja, dat is vlugger gezegd dan gedaan. Er zijn zoveel mogelijkheden: separeren, een veger of vlieger maken, maar daarvoor is het allemaal wat laat, de zomerdracht staat voor de deur. Wacht eens even: ik ben niet naar Wageningen gekomen om me een hoop werk op de hals te halen. Als de heren mijn plan accepteren ben ik er af. „Als het mijn volk was, zou ik aan deze broedbak verder niets doen. Al die open doppen er uit breken is een heel werk en het heeft weinig zin, de koningin is er uit. De gesloten doppen zijn niet eerder dan over een week rijp. Over een week dus weer controleren en dan alle doppen op een na uitbreken.” „En de broedkamer boven de rooster dan?” Even denken. De rooster is een week geleden gelegd. De jongste larfjes zijn vier dagen oud dus geen gevaar voor redcellen meer. „Als er in de tweede broedbak ook zwermcellen of redcellen zitten, dan die allemaal er uit, dan hoeft daar volgende week niet meer naar worden omgezien.” Gelukkig, mijn voorstel kon genade vinden. „Doe het zo maar, maar breek vooral de moercellen uit de tweede bak.” Natuurlijk ging alles niet zo vlug als ik het hier vertel, want intussen moest ik mij voor tal van handelingen verantwoorden. Toen ook de tweede broedbak weer op zijn plaats stond kwam de vraag naar voren wat doen we met de koningin? Ja, dat is waar ook. „Wilt u haar voorlopig bewaren?” „Ja.” „Nu dan leggen we het kooitje op de ramen.”

„Doe dat dan maar.” „Ja maar ik kan haar hier niet kwijt, want er moet nog weer een honingkamer bovenop en dan is er geen ruimte voor het kooitje tussen de bakken, ze zal boven op de honingkamer moeten liggen.” En nu komt het. „Nee dat hoeft niet, dat doen we zo,” aldus de ene examiner. „Niet boven op de toplatten leggen, maar juist beneden de toplatten tussen twee ramen klemmen.” Ik stond te kijken, was me dat even een pracht oplossing. Mijn moertjes, als ze eens in een moerkooitje terecht kwamen omdat ik het even wilde aanzien, kwamen altijd bovenop de honingkamer en dus ver van het broednest en haar voedsterbijen te liggen, doch deze koningin kwam knus dicht bij haar broednest terecht en kon daar onder de goede zorgen van de voedsterbijen nadenken over haar verstoorde zwermplannen. De andere examiner stond ook te kijken. Hij zei: „Man daar moet je patent op aanvragen, is me dat een pracht oplossing.” En nu verder? „Sluit de kast maar weer, we zijn klaar.”

Ik was dus klaar met dit volk. Ja ik behoefde zelfs niet eens na een week terug te komen om de zaak

*Een mensenleeftijd ervaring en een hart vol liefde voor de bijen.
Chr. F. Kleiss maakte de foto op de bijenmarkt te Veenendaal.*

op een dop te zetten, als dit maar even op de kastkaart werd aangetekend.

De bijen hadden tijdens de behandeling in mijn voordeel gereageerd, zo roerig als ze in het begin waren toen ik de kast openmaakte, zo rustig waren ze toen ik de kast kon sluiten. Kwam dat, doordat ik in het begin de fout maakte door de carbollap op de bovenste bak te leggen? Gestoken? Ja de heren examinatoren plukten in het begin af en toe een angel van het voorhoofd, maar mij staken ze zelfs nog niet in de handen. Zo ik was klaar, de tijd was omgevlogen, net als altijd als men met de bijen bezig is. Nu wachten op de uitslag, die zou zo bekend worden gemaakt. Dat halfuurtje wachten duurde volgens mijn gevoel veel langer, dan de tijd waarin ik moest tonen of ik imker was ja of nee. Eindelijk ja hoor, het was zo ver. De voorzitter van de examencommissie deelde in enkele goed gekozen woorden mee, dat zowel mijn collega die tegelijk met mij examen deed als ik geslaagd waren voor het examen Praktisch Imker. Onder de nodige felicitaties met de wens dat wij in de toekomst maar veel cursussen zouden mogen geven aan beginners, werd ons een mooi diploma uitgereikt. Heren van de examencommissie en alle anderen die hierbij betrokken waren, ik ben blij dat ik doorgezet heb en de reis naar Wageningen heb ondernomen. Ik bedank u voor de prettige wijze waarop u mijn kennis van de bijenteelt hebt getoetst. Het schenkt veel voldoening thans te weten, dat ik gedacht mag worden te kunnen imkeren en niet meer alleen maar bijenhouder ben zonder meer. Ik hoop, dat in de toekomst niet alleen veel meer mensen, vooral jonge mensen, liefde mogen opvatten voor onze prachtige bijenteelt, doch ook dat een volgend jaar in groten getale de imkers van Nederland zich zullen gaan aanmelden om dit examen te doen. Het is de moeite waard en een prachtige stimulans om de theorie over de bijenteelt eens weer wat op te frissen, hetgeen voor de praktijk tevens van grote waarde is.

*Leeuwarden,

H. DE JONG.

Vragenrubriek

Vragen voor deze rubriek zenden aan Bijenhuis te Wageningen. Alle vragen worden zo spoedig mogelijk per brief beantwoord en daarna in het Groentje gepubliceerd.

Vraag 43:

Vandaag, 10 augustus, een bijzonder mooie vliegdag. Op de vliegplank tussen de grote massa bijen een aantal die bij het stertselen, nl. het achterlijf op de plank, het lichaam met een hoek van ongeveer 45 graden schuin omhoog (of nog steiler), de vleugels uitgespreid, de beide voorpootjes in grijphouding. Een poging tot grijpen (daar leek het tenminste op) naar bijen, die vlak over hen heen scheerden, soms ook naar een bij die haastig naar buiten kwam. Kwam er contact tot stand, dan volgde een vreedzaam „gesprek”, soms zelfs een tongcontact. Plotseling werd weer een normale houding aangenomen. Hebt u een verklaring?

G. B. te N.

Wat doen die bijen?

De door u beschreven houding van bijen op de vliegplank heb ik meermaals waargenomen. Ik meen dat het de „wachters” zijn, die in de aangegeven houding controle uitoefenen op de aanvliegende bijen. Dat daarbij soms ook bijen die naar buiten komen een beurt krijgen, is een gewoon verschijnsel. Als er bijv. kapers op de kust zijn, zal men dit duidelijk kunnen constateren.

S.

Vraag 42:

Toen het iets voorjaar werd bleek, dat van een van mijn kasten maar een enkele bij uitvloog. Bij controle bleek, dat bijna het hele volk met de koningin dood onderin en in de honingkamer onderin zat, terwijl in de broedkamer bovenin zeker nog 10 pond voer, het meeste verzegeld, aanwezig was. De oorzaak zal geweest zijn, dat ze op een mooie winterdag bij uitvlucht plotseling door koude overvallen zijn en op de onderste, lege kamer zijn blijven zitten, waar zich de rest bijgevoegd heeft, waarna ze ongeveer 10 cm van Luilekkerland de hongerdood gestorven zijn.

Ik heb vanaf 1937 bijen en altijd ingewinterd op honing- en broedkamer, waarbij ik vóór het afvoeren (ongeveer 15 september) de broedkamer boven zet. Nooit heb ik daar averij mee gehad, alleen de laatste winter één van de drie. Nu wordt wel aangeraden alleen op broedkamer te overwinteren (ik heb simplexkasten, die in de open-

lucht staan richting zuidoost, bij oostenwind tamelijk vlak). Zoudt u zo vriendelijk willen zijn mij over het voor en tegen in te lichten?

L. H. de N. te W.

Omgekomen volk

Vermoedelijk heeft het door u bedoelde volk zijn winterzit gehad in de onderkamer. Dit kan het gevolg zijn van de omstandigheden, dat het broednest in het late najaar zich beneden heeft bevonden. Het zou mij niet verwonderen, als u in de benedenkamer nog sporen hebt aangetroffen welke erop wijzen, dat ook daár met de aanleg van het nieuwe broednest is begonnen. Dit zou dan de reden kunnen zijn, waarom de bijen niet naar boven zijn getrokken, terwijl zij het voer vanwege de lage voorjaarstemperaturen boven niet konden halen.

Tegen het overwinteren op twee kamers bestaat in het algemeen geen enkel bezwaar, maar het is wel van belang, dat de tros tegen de wintervoorraad aan zit. Daarom moet die wintervoorraad tegen het najaarsbroednest worden opgeslagen. Ik voer dan ook het voedsel voor de winter op één broedkamer en zodra dit is geschied, zet ik er de tweede kamer, hetzij een honing- of een broedkamer, onder. Ter bevordering van een goede opslag van het wintervoedsel, dient de voerbak steeds op de voorkant van de ramen te worden geplaatst. Wordt een grote platte voerbak gebruikt, welke de gehele bovenkant van de ramen beslaat, dan dient de opening, door welke de bijen het voer moeten bereiken, steeds aan de voorkant te zijn.

S.

Hulde

Ons hoofdbestuur lid voor Drente, de heer J. Timmermans, belde op 14 augustus het Bijenhuis op. Hij zei het volgende: „De bijen van de afdeling X staan bij A... We weten het adres niet. Als ze niet onmiddellijk gevoerd worden, gaan ze dood. Deel ze dat mede.”

Wij hebben de betreffende afdeling telefonisch gewaarschuwd.

Hulde voor deze collegialiteit!

Toe, leek mij imkexen...

Tot 18 jaar
halve contributie.

Vraag 43:

Roestende honingbussen

Twee metalen honingbussen van 25 kg heb ik uitgeleend. Zij zijn slecht behandeld teruggekomen. De binnenzijde is geschuurd en/of verhit en begint nu op sommige plekken te roesten. Kunnen ze nog weer geschikt worden gemaakt voor het bewaren van honing, b.v. door lakken of zo iets?

R. Z. te B.

Blikken honingbussen, welke van binnen roestplekken vertonen zijn voor het bewaren van honing moeilijk weer geschikt te maken. Men zou ze opnieuw kunnen laten vernissen, maar dat zou toch naar verhouding te duur uitkomen. Het op deskundige wijze aanbrengen van een laag goede lak zou m.i. nog het meest aanbeveling verdienen.

S.

Nagekomen oogst en dracht

EGMOND-BINNEN — Na de laatste mededeling in deze rubriek is het weer in deze streek wel iets verbeterd, zodat de sterke volken nog enige voorraad hebben gehaald op laat bloeiende klaver. De heide heeft echter niets opgeleverd. De enigste dracht van toch ook niet meer dan middelmatige omvang is in 1958 dus het koolzaad geweest, terwijl ook het vroege voorjaar een overschot leverde van honinggevende bloembolgewassen. Over het geheel bekeken een zeer slecht honingjaar.

A. VAN DEN BERG

HET JAAR 1958 heeft zich gekenmerkt door zeer verschillende oogstresultaten in verschillende delen van het land. De voorjaarsdracht varieerde van vrijwel niets tot 40 pond per volk. De zomerdracht was over het geheel matig. Over het hele land gerekend was de opbrengst zeker niet meer dan 10 pond per volk, maar in sommige streken haalde men gemakkelijk de 20 pond. De heide leverde in sommige streken niets op, op de Veluwe daarentegen werd op sommige plaatsen tot 30 pond per volk gewonnen en we zagen zelfs prachtige raathoning. Conclusie: voor de een was 1958 een slecht, voor de ander een vrij goed honingjaar.

Uit de Afdelingen

Afd. BEETSTERZWAAG E.O.

In de ouderdom van 78 jaar is overleden onze geachte secretaris-penningsmeester, de heer

A. KEETLAPPER

lid van verdienste van de vereniging, wonende te Goutum.

Op de terugreis van Drachten naar Goutum overkwam onze altijd zo voorzichtige secretaris een verkeersongeluk, dat een eind aan zijn leven maakte.

Hoe onze afdeling Beetsterzwaag e.o. zal zijn zonder onze vriend Keetlapper kan niemand van ons zich voorstellen. 35 jaar was hij onze secretaris. Hij was het, die allen bezocht, ieder met raad en daad bijstond.

Ook was hij voor ons allen een voorbeeld bij het winnen van de honing en het bereiden van de was. De hoogste onderscheidingen heeft hij met zijn inzendingen op tentoonstellingen behaald.

Niet alleen in onze kring bewoog Keetlapper zich, maar ook was hij penningmeester van de kring Friesland. En elk jaar kon men hem, de „euwige" afgevaardigde van onze afdeling, op de Algemene Vergadering aantreffen. Groot waren zijn zorgen voor de toekomst van de bijenhouderij. De steeds minder verbouwde honinggevendende landbouwgewassen, de besputtingen op akker en boomgaard, het grote gebruik van stikstof op de graslanden, de verhoging van de suikerprijs, dit alles leverde gevaar op voor de bijenhouderij.

Maandag 15 september vond de begrafenis plaats. Een krans van de afdeling dekte de baar. Vele vrienden waren gekomen om Keetlapper de laatste eer te bewijzen. Aan het graf werd gesproken door onze voorzitter, de heer Hof, door het H.B.-lid Mulder van Appelsgra en door de voorzitter van de kring Friesland, de heer Wind.

HET BESTUUR VAN DE
AFD. BEETSTERZWAAG E.O.

Op 10 september 1958 overleed als gevolg van een verkeersongeval, ons mede-bestuurslid de heer

A. KEETLAPPER

oud 78 jaren. Drager van de medaille van lid van verdienste van de vereniging. De overledene was een bekwaam bedrijfsimker. De bijen hadden zijn toewijding en liefde. Zijn leven heeft hij voor een groot deel aan de bijenhouderij gegeven. Hij was een minnaar van de natuur. Hij was eenvoudig van aanleg, arbeidzaam en de waarheid getrouw. Veel heeft hij voor de imkerij in Friesland en daar buiten gedaan. Tot zijn heengaan was hij nog vervuld met initiatieven. Wij hebben in hem een ijverig en toegewijd lid verloren.

HET BESTUUR VAN
DE KRING FRIESLAND.

Afd. ROTTERDAM

Hoewel het ons al enige tijd bekend was, dat ons lid, de heer F. J. van Driel, ernstig ziek was, heeft zijn heengaan ons toch nog overvallen. De heer van Driel was een zeer nauwgezet en trouw lid. Geen enkele reis, waarheen ook, hij was met zijn goed onderhouden volken altijd weer present. Ook op de vergaderingen was hij steeds trouw aanwezig. Wij zullen hem slechts node missen. Dat hij ruste in vrede!

HET BESTUUR.

OOGST EN DRACHT

PATERSWOLDE, 20 september 1958 — Het jaar 1958 is voor ons noorderlingen een teleurstelling geworden. De oogst is over het algemeen slecht geweest: het koolzaad gaf aan slechts weinigen een zeer matig overschot, de zomer leverde slechts een enkeling wat korenbloem-honing (de klaver honigde in het geheel niet) en voor de heide kwam het mooie weer net een week te laat. Toen eerst op 27 augustus aan een periode met zeer veel regen een eind kwam en een late zomer inviel, die tot 7 september duurde, was de hoofdbloei al gepasseerd: de kleur begon al naar bruin te verlopen. Toch hebben de beste volken in die 10 dagen nog een overschotje van 5 tot 10 pond kunnen reserveren. Het loonde de moeite

van slingeren, zodat de najaarsvoeding er weer mee betaald kon worden. De beste imkers hebben de onkosten er nog net weer uit kunnen halen dit jaar, heel velen heeft het geld gekost.

A. S. PLANTING.

WOLVEGA, 18 september 1958. — Als het oktobergroentje bij ons door de bus glijd zitten de meeste volken op hun winter-voorraad. Jammer, dat bij vele imkers de bijen dit jaar meer suiker opgenomen hebben dan honing teruggegeven. Inderdaad is 1958 geen topjaar voor ons geweest. Over het algemeen kunnen we hier in het Noorden zeggen: het „haalweer" kwam steeds na de drachtperiode. Het voorjaar begon veel te laat, waardoor de bijen slechts een korte tijd van de wilgen-katjes konden profiteren. Evenzo ging het met het koolzaad. Door de late besputting en de hogere temperatuur daarna, was ook daarop de dracht kort. Gelukkig konden de bijen een volle honingkamer van de klaver halen. De vele regens daarna beletten het, dat voor de tweede keer volop geslingerd kon worden van de klaver. Dit jaar heeft ons weer bewezen, dat alleen sterke volken toch nog een behoorlijke oogst kunnen geven. Grote oogsten zullen zeker wel tot de uitzonderingen behoren. Gezien de weersomstandigheden ben ik met ongeveer 50 pond per volk goed tevreden. Ook met de jonge koninginnen ging het dit jaar zeer vlot. Ik heb na twaalf dagen de doppen uitgebroken en meerdere jonge moeren in de volken laten lopen. Dit is in geen van mijn negen volken mislukt. Door het fraaie najaarsweer en het drijfvoeren (vanaf half augustus) zitten de volken nog goed in het broed, zodat we met vertrouwen het volgende voorjaar tegemoet zien.

TH. BAAS.

SOEST, 19 september 1958. — De bijen uit Soest stonden op de Veluwe te Garderen. De heide bleede prachtig en het heidehaantje was niet aanwezig. Het weer was echter de eerste dagen, alhoewel de temperatuur goed was, geen weer om heidehoning te winnen (zeer vochtig weer): de heide houdt van droge lucht. Toen de heide op zijn teruggang was, dus even over zijn topbloei heen, kwam er droog en zonnig weer met hoge temperaturen en deden de bijen het best. Er is daar ongeveer 15 pond honing gewonnen. De sterkte der volken is gering: 4 à 5 ramen broed bij thuiskomen op 10 september. Daar de heide in het begin verstek liet gaan werden enige volken naar de Flevo-polder gebracht. Bij inspectie 14 sept. j.l., bleek mij, dat deze volken ongeveer 25 pond per volk hadden gehaald. Eind deze week komen ook deze volken weer thuis en het bleek dus goed gezien om de bijen van de heide te verhuizen naar de polder. Nu is de rubriek oogst en dracht dit jaar weer ten einde en ik hoop het volgende jaar deze rubriek wederom voor u te kunnen verzorgen.

G. H. GRIJZE.

SPEURBIJTJES

TE KOOP: honing in de raat en slingerhoning. Bijenhouder C. v. Holland, Ruisseveen 8, Veenendaal.

TE KOOP GEVRAAGD. Wij geven de hoogste prijs voor heide-, raat-, slinger- of pershoning. Bijenstand „Marja", Zwolseweg 211, Deventer.

AANGEBODEN: klaverhoning en kale volken. GEVRAAGD: zware korfvolken van de heide, alsmede heide-, slinger- en raathoning. Bijenstand „De Bijenkorf", Faas Eliaslaan 10, Baarn.

TE KOOP: 3 r. honingsliger (Bijenhuis), 2 spaarkasten (losse voet), kieps, rampjes, kunstraat, enz. E. Dorrestijn, Gein-Z. 2, Abcoude, tel. 538.

TE KOOP: 4 goedbevolkte bijenvolken in beste kasten met broed en honingkamer, ramen (Simplexmaat), voor billijke prijs, bij Jb. Kiljan, Soembastraat 18, Den Helder.

PARTICULIER vraagt te koop: 25 kilo linde slingerhoning van 1958 in nieuwe potjes van ½ kilo. Bemonsterde aanbiedingen aan W. A. C. van Sand, Petrarcalaan 34, Utrecht.

GEVRAAGD: Langstroth-kast met ramen of eventueel alleen ramen. M. Naef, Alteveerselaan 4, Velp.

Wegens drukke werkkring TE KOOP: 2 stuks 12-raams kasten, dubbelbroed; 2 stuks 10-raams kasten, dubbelbroed (zwaar bevolkt), plus alle inmokersgereedschap. G. Smits, Zuidbuurt 77a, Maasland.

BIJENSTAND DE KOERSHOF

koopt 1e kwaliteit
SLINGER- en RAATHONING
voor hoge prijs.
Schrijf eens aan
Bijenstand DE KOERSHOF
DIEPENVEEN

Redacteur: R. P. Groenveld. Adres Redactie en Administratie: Bijenhuis, Wageningen, Tel. 2863. Postrekening 846801.

Commissie van Redactie: A. S. Planting, B. A. v. d. Sande en A. Vink. Adviseurs: de Rijksbijenteeltconsulenten.